

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania
przez ucznia poszczególnych ocen bieżących,
a także śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
sformułowane w oparciu o realizowany przez nauczyciela
program nauczania z muzyki
w roku szkolnym 2025/2026**

klasy: 4-7

nauczyciel: Marek Gołąb

Program nauczania: "LEKCJA MUZYKI" kl. IV-VII.

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Kilbach, nr. dopuszczenia 852/4/2017.

Podręcznik: "Lekcja muzyki" KL4-7

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Kilbach, nr. dopuszczenia 852/4/2017

1. Cele priorytetowe w nauczaniu muzyki: OGÓLNE:

- Kształtowanie zainteresowań i zamiłowań muzycznych.
- Wyposażenie uczniów w niezbędne umiejętności muzyczne, a także wiedzę z tego zakresu.
- Umożliwianie uczniom przeżycia różnych doświadczeń muzycznych.
- Kształtowanie kultury muzycznej.
- Umożliwienie kontaktu z wielkimi dziełami sztuki, prowadzącego do przeżyć estetycznych.
- Ukazanie wielkiego bogactwa świata sztuki.
- Ukazanie różnych funkcji sztuki - estetycznej, poznawczej, wspólnotowej, emocjonalno - terapeutycznej, religijnej.

WYCHOWAWCZE:

Rozbudzanie i rozwijanie twórczych postaw uczniów, kształcenie krytycznej postawy wobec muzyki, jej odmian i form, oraz miejsca muzyki w życiu człowieka jest naczelnym celem wychowania przez sztukę.

Wychowanie ucznia w tym kierunku na lekcjach muzyki powinno odbywać się poprzez kształtowanie następujących zachowań:

- czynne uczestniczenie w zajęciach;
- wykazywanie pozytywnej postawy wobec stawianych zadań;
- wykazywanie aktywnej postawy podczas lekcji;
- samodzielne i grupowe wykonywanie zadań;
- samodzielne podejmowanie działań;
- mobilizowanie kolegów do aktywności na lekcjach;

2. Sposób ocenienia wiedzy uczniów odbywać się będzie w skali wyrażonej w stopniach (1, 2, 3, 4, 5, 6) odpowiednio do zrealizowanych wymagań. Nauczyciel dokonując oceny osiągnięć uczniów bierze pod uwagę:

- wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć, indywidualne predyspozycje ucznia,

- uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności muzycznej (umiejętność śpiewania, gra na instrumentach, działania twórcze, słuchanie muzyki),
- wiadomości z teorii muzyki (historia muzyki, zasady muzyki) sprawdzane za pomocą wypowiedzi ustnych, kartkówek i sprawdzianów pisemnych,
- zaangażowanie w ćwiczenia twórcze,
- estetykę zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego,
- prace domowe
- szacunek do pracy koleżanek i kolegów,
- aktywność na lekcjach oraz udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych.

Nauczyciel ocenia wg następującego podziału:

1. Przygotowanie do zajęć

Przygotowanie wszystkich materiałów do realizacji tematu. Sprawdzanie kilka razy w semestrze w przypadkowo wybranych terminach.

Sprawdzeniu podlegać będą: zeszyt przedmiotowy, podręcznik.

W każdym semestrze uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowanie. Każde następne będzie równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

2. Wiadomości:

- poznanie oraz prawidłowe stosowanie podstawowych pojęć z dziedziny muzyki, - poznanie zasad pisma nutowego,
- poznanie wiadomości o podstawowych elementach i formach muzyki oraz tańca,
- rozpoznawanie brzmienia instrumentów muzycznych,
- poznanie kultury i obyczajów różnych regionów ze szczególnym uwzględnieniem własnego,
 - znajomość różnego typu piosenek, pieśni patriotycznych, historycznych, religijnych obrzędowych,
- znajomość wybitnych dzieł muzycznych, twórczości kompozytorów, epok.

Zakres wiadomości ocenianych w klasie IV:

1. Zapis nutowy: pięciolinia, klucz wiolinowy, wartości rytmiczne nut i pauz, metrum na 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, takt, akcent, gama C- dur, solmizacja i nazwy literowe dźwięków.
2. Znaki chromatyczne - przygodne i przykluczowe, (bemol, krzyżyk, kasownik), zapis i gra na instrumencie.
3. Kontrasty muzyczne: cicho - głośno, wolno - szybko, nisko - wysoko, krótko - długo.
4. Budowa formalna utworów: (muzyczne pytania i odpowiedzi AB, ABA.
5. Jednogłosowość i wielogłosowość, linia melodyczna i akompaniament.
6. Gama i trójdźwięk (dur i mol): zasady budowy, do jednego znaku chromatycznego.
7. Polskie tańce narodowe: polonez, krakowiak, kujawiak, mazur, oberek,(charakterystyczne cechy, regiony Polski).
8. Polska muzyka ludowa i artystyczne opracowania muzyki ludowej, sylwetka Oskara Kolberga.
9. Instrumenty perkusyjne melodyczne i niemelodyczne, instrumenty strunowe (geneza powstania, źródło dźwięku).
10. Sylwetki kompozytorów: F. Chopin, S. Moniuszko, H. Wieniawski, L. van Beethoven, O. Kolberg.

Zakres wiadomości ocenianych w klasie V:

1. Rodzaje muzyki (tzw. klasyczna, ludowa, popularna), oraz jej funkcji (rytualno-obrzędowa, sygnalizacyjna, rozrywkowa).
2. Elementy muzyki: rytm, melodia, tempo, dynamika, artykulacja, harmonia, barwa.
3. Wielogłosowość (ćwiczenia w kanonie np.: gamy, współbrzące interwały i trójdźwięki do dwóch znaków chromatycznych).
4. Tańce dawne i współczesne:
5. Rytm polskich tańców narodowych w artystycznych opracowaniach.
6. Duże formy sceniczne: opera, balet, twórcy.
7. Wariacje: opracowywanie wariantów tematu.
8. Muzyka ilustracyjna i programowa: orkiestra symfoniczna, dyrygent, partytura, batuta, strojenie instrumentów.
9. Instrumenty dęte drewniane i dęte blaszane: budowa, brzmienie, zasady działania, zastosowanie.
10. Sylwetki wybitnych muzyków - wykonawców (kompozytorzy, wokaliści, instrumentalni, dyrygenci).

Zakres wiadomości ocenianych klasie VI: ZAKRES WIADOMOŚCI KLASY IV I V oraz:

1. Muzyka w dawnej Polsce - średniowiecze, chorał gregoriański
2. Muzyka homofoniczna i polifoniczna - słuchanie
3. Muzyka elektroniczna i współczesne brzmienie
4. Muzyka młodzieżowa i tańce współczesne
5. Klasycyzm wiedeński
6. Tańce latynoamerykańskie
7. Muzyka filmowa
8. Sylwetki wybitnych muzyków - polskich i obcych

3. Umiejętności praktyczne:

- a) śpiew,
- b) gra na instrumencie,
- c) analiza utworów muzycznych,
- d) zadania twórcze,
- e) aktywność na lekcji,
- f) samodzielne prace w zeszycie ćwiczeń i zeszycie przedmiotowym.

Przy wystawianiu oceny za śpiew bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową intonację,
- b) poprawność rytmiczną,
- c) dykcję,
- d) artykulację,
- e) zastosowaną dynamikę,
- f) właściwe tempo utworu,
- g) prawidłowy oddech,
- h) interpretację wokálną,
- i) ogólny wyraz artystyczny.

Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie bierze się pod uwagę:

- a) poprawność melodyczną i rytmiczną (płynność gry),

- b) właściwe tempo gry,
- c) prawidłową artykulację,
- d) prawidłowe frazowanie,
- e) ogólny wyraz artystyczny,
- f) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas gry.

Przy wystawianiu oceny za analizę utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych bierze się pod uwagę:

- a) zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- b) rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- c) rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- d) rozumienie zapisu nutowego, różnych oznaczeń,
- e) podstawowe wiadomości o poznanych kompozytorach.

Przy wystawianiu oceny za działania twórcze - wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko uczniów chętnych) bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową rytmizację tekstów,
- b) zgodność akcentów mowy z akcentami muzycznymi,
- c) umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych,
- d) umiejętność umuzycznienia tekstów,
- e) tworzenia akompaniamentów.

Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli wykaze się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, wówczas otrzyma ocenę celującą.

4. Ocena za zeszyt przedmiotowy

Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy bierzemy pod uwagę: - estetykę ogólną,
- systematyczność,.

Za niewykonanie ćwiczenia w wyznaczonym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Ocenianie częściowe, semestralne i końcoworoczne

Podstawowy wpływ na oceny częściowe jak i ocenę semestralną będzie mieć:

- ☐ wysiłek ucznia wkładany w osiągnięcie zaplanowanych celów nie zaś indywidualne predyspozycje, czy nabyte (np. w szkole muzycznej) umiejętności; ☐ wykazywanie pozytywnej motywacji do przedmiotu ☐ mobilizowanie kolegów do aktywności.

Ocenie poddane zostaną nabyte w toku nauczania umiejętności ucznia w zakresie śpiewu, gry na instrumentach, zabaw ruchowych oraz wiedza przedmiotowa sprawdzana poprzez: wypowiedzi ustne, kartkówki, działania praktyczne, konkursy.

Ocenianie częściowe na lekcjach muzyki uczeń otrzymuje w ciągu semestru za:

- odpowiedzi ustne

- prace praktyczne (gra na instrumentach, śpiew, odtwarzanie tematów rytmicznych)
- aktywność na lekcji
- pracę w grupie
- prowadzenie zeszytu, korzystanie z podręcznika i innych źródeł informacji

Wiedza rzeczowa jest oceniana poprzez - odpowiedzi ustne, ćwiczenia, kartkówki, sprawdziany.

Dodatkowe oceny mogą otrzymać uczniowie biorący:

- aktywny udział w uroczystościach i apelach szkolnych, imprezach pozaszkolnych,
- ewentualnie dzieci uczęszczające na zajęcia muzyczne w ogniskach i szkołach muzycznych (wówczas prezentują one swe umiejętności na forum klasy lub szkoły).

Kryteria dodatkowe:

Uczeń może uzyskać dodatkową ocenę z muzyki, gdy spełnia wymogi dotyczące jego uczestnictwa i zaangażowania w lekcji.

Przyjęto następujące zadania:

- uczeń jest obserwowany przez nauczyciela, ocenie podlega jego aktywność na lekcji za co może otrzymać (+) plus lub (-) minus
- uzyskanie trzech plusów (+) jest jednoznaczne z oceną bardzo dobrą (5)
- uzyskanie trzech minusów (-) jest jednoznaczne z oceną niedostateczną (1)
- uczeń może być dwa razy w semestrze nieprzygotowany
- ocenie podlega również kultura osobista i postawa na lekcjach
- uczeń może być zwolniony z pracy domowej, jeśli dzień, w którym odbywa się lekcja muzyki, jest pierwszym dniem jego powrotu po chorobie do szkoły.

Poprawa oceny

Każdy uczeń ma prawo do poprawy oceny. Jeśli na 2 tygodnie przed wystawieniem oceny śródrocznej lub końcoworocznej zgłosi on chęć poprawienia jej, napisze test kontrolny adekwatny do oceny i wykona dwa ćwiczenia muzyczne o tematyce określonej przez nauczyciela. Poprawa oceny przez ucznia ma charakter dobrowolny i odbywa się na zajęciach edukacyjnych.

Sposób informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych) o postępach w nauce

1. Rodzice (opiekunowie prawni) ucznia informacje o jego postępach w nauce otrzymują:
 - a) na spotkaniach klasowych;
 - b) w czasie spotkań indywidualnych;
 - c) w postaci informacji pisemnej sygnalizowanej przez wychowawcę, nauczycieli przedmiotów lub innych pracowników szkoły.
2. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (opiekunów prawnych) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz sposobu sprawdzania osiągnięć uczniów.
3. O przewidywanej ocenie semestralnej uczeń jest informowany na tydzień, a rocznej, na dwa tygodnie przed wystawieniem stopnia - informacja odnotowana w dzienniku lekcyjnym.

4. W przypadku grożącej oceny niedostatecznej informujemy rodziców(opiekunów prawnych) pisemnie na miesiąc przed wystawieniem stopnia.
5. Na prośbę ucznia lub rodziców(opiekunów prawnych) nauczyciel udziela szczegółowej informacji o osiągnięciach ucznia uwzględniając:
 - a) postępy w nauce;
 - b) aktywność;
 - c) systematyczność i pilność;
 - d) samodzielność pracy;
 - e) zachowanie na lekcji;
 - f) frekwencję.
6. Wszystkie oceny są jawne i podawane na bieżąco.
7. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.
8. Krótkie sprawdziany mogą być nie zapowiadane.
9. Uczeń powinien znać na pamięć tekst opracowywanych pieśni obowiązkowych.
10. Podstawą oceny za śpiew, grę na instrumencie, odtwarzanie rytmów jest stopień zaangażowania i wysiłek włożony w przygotowanie odpowiedzi.
11. Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej w ciągu dwóch tygodni, w indywidualnych przypadkach (np.: dłuższa nieobecność) w terminie ustalonym przez nauczyciela.
12. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonane prace nadobowiązkowe.
13. Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się do nauczyciela w celu ustalenia jaka forma wyrównania braków lub pokonania trudności będzie odpowiednia.

Ogólne wymagania na poszczególne oceny w klasach 4-6

Ocena celująca

Otrzymuje ją uczeń, który opanował umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą. Ponadto powinien wyróżniać się przynajmniej jedną z wymienionych aktywności:

- wykazywać poszerzone zainteresowania muzyką , aktywnie uczestniczyć w życiu muzycznym szkoły - zespołu muzycznego, chóru .
- brać udział w konkursach, festiwalach, przeglądach muzycznych
- wykazywać zainteresowanie literaturą muzyczną wykraczającą poza obowiązujący program.

Ocena bardzo dobra Otrzymuje ją uczeń, który:

- umie bardzo dobrze samodzielnie zaśpiewać pod względem intonacyjnym i rytmicznym z pamięci piosenki obowiązkowe i poznane w ciągu roku szkolnego
- umie posługiwać się zapisem nutowym przy grze na instrumencie
- bezbłędnie gra na flecie całe melodie pod względem melodycznym i rytmicznym
- potrafi rytmizować teksty
- zna pojęcia muzyczne występujące w programie poszczególnych klas
- zna nazwiska wybitnych kompozytorów i ich twórczość

Ocena dobra

Otrzymuje ją uczeń, który:

- poprawnie śpiewa samodzielnie pieśni obowiązkowe i wybrane dowolne piosenki
- poprawnie gra na flecie dowolny utwór
- zna terminy muzyczne i wie co one oznaczają
- w czytaniu nut popełnia błędy

- prowadzi zeszyt przedmiotowy

Ocena dostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który opanował określone umiejętności i wiadomości podstawowe:

- umie zaśpiewać pieśni o średnim stopniu trudności (popelnia błędy intonacyjne i rytmiczne)
- zna nazwy solmizacyjne dźwięków
- z pomocą nauczyciela gra proste fragmenty melodii
- potrafi podać wartości rytmiczne nut i pauz
- zna tylko niektóre pojęcia muzyczne
- zeszyt prowadzi niesystematycznie i niestarannie

Ocena dopuszczająca

Otrzymuje ją uczeń, który w ograniczonym stopniu opanował ustalone umiejętności i wiadomości podstawowe. Wykazuje pozytywny stosunek do przedmiotu, jednak bardzo małe zaangażowanie, potrafi z pomocą nauczyciela wykonać najprostsze zadania:

- podejmuje próby śpiewania, lub zamiast śpiewu recytuje tekst piosenek
- gra na flecie pojedyncze dźwięki
- niechętnie podejmuje działania muzyczne
- wymienia niektóre terminy muzyczne
- z pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze polecenia - ćwiczenia rytmiczne

W sytuacjach wyjątkowych uczeń otrzymuje **ocenę niedostateczną** jeżeli:

- mimo usilnych starań nauczyciela uczeń ma negatywny stosunek do przedmiotu, oraz posiada bardzo duże braki z zakresu ustalonych podstawowych wymagań edukacyjnych, dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać nawet najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ

Wymagania edukacyjne uwzględniają pisemne opinie i orzeczenia Poradni PsychologicznoPedagogicznej i zakłada dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do uczniów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe.

Podstawa prawna

Nauczyciele, zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 17 listopada 2010r zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych.

„ §1. 2.b Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w § 4 ust.1 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) Posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (...)
- 2) Posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania (...)
- 3) Posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej (...)

Jeżeli za wymagania programowe uznamy zamierzone osiągnięcia ucznia wynikające z programu nauczania- **to wymagania edukacyjne są oczekiwanymi przez nauczyciela osiągnięciami ucznia, formułowanymi przez niego w oparciu o podstawę programową i o realizowany program.** W standaryzacji osiągnięć szkolnych punktem wyjścia jest podstawa

programowa kształcenia ogólnego, gdzie zapisane są standardy osiągnięć dla poszczególnych edukacji. Spełnione wymagania edukacyjne stają się osiągnięciami ucznia.

Przy dostosowaniu wymagań dopuszcza się:

- mylenie i trudności w wysławianiu się,
- problemy z koncentracją i nieśmiałością,
- problemy z różnicowaniem zjawisk dźwiękowych,
- problemy manualne,
- problemy z grą na prostych instrumentach perkusyjnych
- problemy z koordynacją słuchowo-wzrokowo-ruchową,
- problemy z zapamiętaniem tekstu piosenki
- problemy z zapisem nutowym na pięciolinii
- problemy w tempie zapisu notatek **wsparcie polega m.in. na:**
 - wydłużeniu czasu przeznaczonego na ćwiczenia,
 - wydłużeniu czasu pisania prac kontrolnych,
 - odpytywanie oraz wykonywaniu ćwiczeń poza forum klasy,
 - powtarzaniu poleceń i upewnianiu się, czy zostały dobrze przez ucznia zrozumiane,
 - pomocy w selekcionowaniu wiadomości,
 - mobilizowaniu i wzmacnianiu pozytywnym ucznia
 - uczeń ze stwierdzoną dysleksją może sam śpiewać I zwrotkę, zaśpiewać w grupie lub wyrecytować fragment tekstu piosenki);
 - Podczas śpiewu uczeń może korzystać z tekstu
 - Uczeń nie jest wrywany do odczytania (zaśpiewania) nowej piosenki
 - dyslektyk może oddawać pracę pisaną na komputerze lub drukowanymi literami;
 - uprzedzanie ucznia z dysleksją, że będzie danego dnia pytany, podczas odpowiedzi pomaganie uczniowi szczegółowymi pytaniami, zapewnienie czasu na
 - zastanowienie, jeśli trzeba odpytanie nie na forum klasy);
 - w trakcie analizy utworów muzycznych przy ocenie umiejętności rozpoznawania instrumentów muzycznych uczeń korzysta z graficznych tablic lub ilustracji
 - uczniowi udostępnia się demonstrację nagrań instrumentów

Wymagania edukacyjne muzyka klasa VII Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- włącza się w śpiew piosenek i zespołowe działania muzyczne, grę na instrumencie i taniec
- uczestniczy w układaniu wakacyjnej listy przebojów
- wymienia wybrane nazwy instrumentów muzycznych i wie w jaki sposób wydobywa się na nich dźwięk
- określa czas trwania epoki romantyzmu wymienia nazwiska trzech kompozytorów epoki romantyzmu
- wymienia rodzaje głosów ludzkich
- słucha najpiękniejszych fragmentów muzyki operowej, wymienia kilka tytułów oper romantycznych, słucha muzyki operetkowej różnych kompozytorów
- wymienia szkoły narodowe ,słucha wybranych utworów kompozytorów szkół narodowych
- słucha utworów o charakterze programowym i ilustracyjno-programowym, wskazuje twórcę poematu symfonicznego F. Liszta

- słucha piosenek w stylu folk i przyśpiewek regionalnych, wypowiada się na temat muzyki i sztuki ludowej własnego regionu
- tańczy (gra) w zespole taniec regionalny „Trojak”
- włącza się w śpiew pieśni bożonarodzeniowych,
- opowiada o tradycjach i zwyczajach świątecznych kultywowanych w domu rodzinnym,
- wymienia tańce towarzyskie, zna ich pochodzenie, słucha utworów w tanecznych rytmach, wyraża poprzez ruch swoje emocje
- wie, kim był F. Chopin, H. Wieniawski, S. Moniuszko i jaki rodzaj muzyki tworzyli, słucha wybranych utworów kompozytorów
- określa czas trwania impresjonizmu w muzyce słucha utworów kompozytorów z epoki impresjonizmu
- wymienia wartości rytmiczne nut i pauz wymienia nazwy literowe i solmizacyjne ośmiu dźwięków w kolejności od **d** do **c2**
- słucha utworów jazzowych, wie, że podstawą muzyki jazzowej jest improwizacja
- słucha polskich pieśni patriotycznych z różnych okresów historycznych
- słucha polskiej muzyki współczesnej, wymienia nazwiska współczesnych kompozytorów polskich
- wyjaśnia termin kanon, słucha utworów muz. o tematyce wiosennej, określa nastrój muzyki, zwraca uwagę na sposób oddania muzyką odgłosów i zjawisk przyrody, włącza się w śpiewanie kanonu
- słucha piosenek z wybranych światowych i polskich musicali, ogląda fragmenty musicalu
- słucha piosenek poetyckich w różnych wykonaniach
- słucha utworów muzyki rozrywkowej w różnych stylach muzycznych, ogląda fragment koncertu muzycznego znanego wykonawcy, wymienia tytuły standardowych utworów z muzyki rozrywkowej,
- słucha wybranych fragmentów muzyki z różnych filmów, włącza się dyskusję na temat roli muzyki w filmie
- ogląda urządzenia do zapisu i odtwarzania dźwięku i nośniki dźwięku, poprawnie nazywa urządzenia,
- wymienia tytuły programów muzycznych służących do edycji nut i odtwarzania zapisu muzyki
- włącza się w tworzenie muzycznych ilustracji do wybranego wiersza

Na ocenę dostateczną uczeń:

- śpiewa piosenki, w grupie z akompaniamentem instrumentu ale popełnia błędy w odtwarzaniu tekstu,
- śpiewa kanony, samodzielnie układa wakacyjną listę przebojów
- rozróżnia na podstawie źródeł dźwięku wybrane instrumenty muzyczne
- słucha fragmentów utworów najwybitniejszych przedstawicieli epoki i wypowiada się na ich temat
- słucha utworów wokalnych na różne głosy wykonuje prawidłowo ćwiczenia oddechowe
- wymienia główne części opery, słucha uwertur, arii, duetów, wymienia głosy męskie i żeńskie
- wymienia przedstawicieli szkół narodowych i ich muzyczne założenia
- wymienia kilka tytułów dzieł programowych
- śpiewa ze słuchu piosenkę w stylu folk,

- wie, jaką działalność muzyczną prowadził Oskar Kolberg
- tańczy (gra) w zespole taniec regionalny „Trojak” ale popełnia błędy w realizacji kroków
- prezentuje kilka kroków i figur tanecznych popularnych w tańcach dyskotekowych, wykazuje
- synchronizację ruchu tanecznego z muzyką
- wymienia kilka tytułów utworów polskich kompozytorów tworzących w romantyzmie
- wyjaśnia termin impresjonizm, rozpoznaje styl impresjonistyczny w dziełach malarskich
- rozróżnia wartości rytmiczne nut i pauz w zapisie graficznym odczytuje dźwięki w obrębie oktawy razkreślnej w kolejności podanej przez nauczyciela
- wymienia nazwy kilku stylów jazzowych, wie kim był Louis Armstrong i Miles Davis
- wymienia nazwiska słynnych muzyków jazzowych
- śpiewa pieśń Mazurek Trzeciego Maja z akompaniamentem nauczyciela, wyjaśnia genezę powstania Mazurka Dąbrowskiego
- wymienia nazwiska współczesnych kompozytorów polskich
- wymienia tytuły kilku musicali, opowiada treść musicalu Metro, wypowiada się na temat roli muzyki w tego rodzaju widowisku
- wymienia kilka nazwisk polskich i zagranicznych wykonawców piosenki poetyckiej, określa nastrój piosenek poetyckich, omawia ich tekst i muzykę
- wyjaśnia termin muzyka rozrywkowa, wymienia tytuły znanych przebojów muzyki rozrywkowej z lat 60., 70., 80. i 90. XX wieku, wie, jaką rolę w dyskotecie pełni dyskdotkeja
- omawia nagrania muzyczne zapisane na płycie winylowej, kasecie magnetofonowej i płycie CD.
- ocenia ich jakość, wypowiada się negatywnie na temat masowego zjawiska piractwa płytowego
- improwizuje wykorzystując instrumentarium Orffa
- wymienia główne funkcje muzyki w filmie

Na ocenę dobrą uczeń:

- prawidłowo realizuje rytm i melodię piosenek, popełnia drobne błędy w odtwarzaniu tekstu, przedstawia propozycje muzyczne do wakacyjnej listy przebojów
- rozróżnia i klasyfikuje na podstawie źródeł dźwięku większość instrumentów muzycznych
- wyjaśnia znaczenie słowa „wirtuoz”, wymienia nazwiska słynnych wirtuozów romantyzmu, wymienia formy muzyczne komponowane w romantyzmie
- omawia podstawowe zasady higieny głosu, wymienia głosy śpiewaków: żeńskie i męskie,
- wykonuje ćwiczenia oddechowe i emisyjne
- wymienia charakterystyczne cechy opery romantycznej i kompozytorów tworzących tę formę
- układa w zespole kompozycję rytmiczno-melodyczną „Jesienny wiatr”
- wypowiada się na temat wątku patriotyzmu w sztuce i muzyce
- omawia charakterystyczne cechy poematu symfonicznego
- wymienia utwory inspirowane folklorem, opowiada o działalności etnograficznej Oskara Kolberga

- tańczy (gra)w zespole taniec regionalny „Trojak” ale popełnia drobne błędy w realizacji kroków
- opowiada o zwyczajach i tradycjach świątecznych z różnych regionów Polski, śpiewa ze słuchu pieśni bożonarodzeniowe
- wykazuje synchronizację ruchu tanecznego z muzyką, wyklaskuje poprawnie charakterystyczne rytmy tańców
- wymienia ważne fakty z życia F. Chopina i jego twórczości artystycznej, wypowiada się na temat znaczenia muzyki kompozytorów dla dziedzictwa polskiej kultury
- wymienia przedstawicieli impresjonizmu w muzyce i ich kompozycje
- wyjaśnia pojęcia metrum muzyczne, takt
- zapisuje nuty w obrębie oktawy razkreślnej w kolejności podanej przez nauczyciela
- wyjaśnia związek jazzu z muzyką artystyczną, wyjaśnia jaką rolę w twórczości artystycznej G. Gershвина odegrał jazz, wymienia skład zespołów jazzowych: big-band, combo
- wymienia tytuły pieśni patriotycznych z różnych okresów historycznych
- wymienia festiwale muzyki współczesnej np. Warszawska Jesień
- gra poprawnie na instrumencie melodię kanonu, wykonuje z kolegami kanon w dwugłosie
- podaje różnice między musicaliem, a innymi widowiskami muzyczno-scenicznymi
- wymienia kilka tytułów piosenek z gatunku piosenki poetyckiej
- przedstawia historię kariery i dyskografię swojego ulubionego zespołu muzycznego lub wokalisty, zwraca uwagę na uniwersalny charakter rockowych tekstów piosenek, tworzy światową listę przebojów na podstawie popularności medialnej wykonawców oraz ilości sprzedanych płyt
- omawia sposób odtwarzania dźwięku z gramofonu, magnetofonu i odtwarzacza płyt CD, projektuje okładkę CD swojego ulubionego zespołu muzycznego

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- czysto intonacyjnie realizuje rytm i melodię piosenek, opanował w pełni tekst piosenki, uzasadnia własny wybór utworów do wakacyjnej listy przebojów
- rozróżnia i klasyfikuje na podstawie źródeł dźwięku wszystkie podane instrumenty muzyczne oraz zespoły wykonawcze
- omawia cechy charakterystyczne muzyki romantycznej podaje tytuły pieśni F. Schuberta
- rozpoznaje i nazywa głosy śpiewaków w słuchanych utworach muzycznych, śpiewa wybrana piosenkę zwracając uwagę na dykcję, oddech i emisję głosu
- omawia historię opery do XIX wieku, wymienia różnice między operą i operetką, opowiada libretta opery Aida, opowiada libretto wybranej operetki podaje różnice między operą i operetką, bezbłędnie gra solo fragment melodii La donna e mobile z opery Rigoletto
- układa kompozycję rytmiczno-melodyczną „Jesienny wiatr”
- omawia twórczość kompozytorów szkół narodowych (P. Czajkowskiego, M. Musorgskiego, B. Smetany, A. Dworzak, M. de Falla, E. Griega),
- wypowiada się na temat realizacji treści pozamuzycznych w poemacie symfonicznym Włtawa B. Smetany
- rozpoznaje muzykę ludową wybranych regionów Polski, bezbłędnie tańczy (gra) taniec regionalny „Trojak”
- śpiewa kilka pieśni bożonarodzeniowych, gra na instrumencie kolędę „Lulajże Jezuniu”,

- omawia tańce passo doble, rumba, samba, fokstrot, salsa, tańczy podstawowe kroki dowolnego tańca, zbiera informacje na temat Konkursu Chopinowskiego, konkursu skrzypcowego im. Wieniawskiego, omawia genezę powstania opery Halka, wypowiada się na temat wątków narodowych w polskiej muzyce epoki romantyzmu
- omawia główne założenia impresjonizmu w muzyce i sztuce, wystukuje prawidłowo temat rytmiczny utworu Bolero M. Ravela, rozpoznaje instrumenty i grupy instrumentów w wyżej wymienionym utworze
- operuje „puzzlami rytmicznymi” w obrębie całej nuty, prawidłowo grupuje wartości rytmiczne w takcie 4/4, 3/4 2/4, swobodnie operuje dźwiękami w obrębie oktawy razkreślnej odczytując je i zapisując na pięciolinii
- omawia historię jazzu i główne style jazzowe (blues, ragtime, swing, jazz tradycyjny), omawia historię polskiego jazzu, wymienia nazwiska polskich jazzmanów, rozpoznaje blues, ragtime i swing w wysłuchanych utworach jazzowych
- zna tematykę pieśni żołnierskich i patriotycznych, omawia genezę powstania pieśni Rota, poprawnie
- śpiewa jej melodię, bierze udział w dyskusji na temat roli pieśni w kształtowaniu polskości i dokumentowaniu wydarzeń historycznych
- charakteryzuje polską muzykę współczesną, jej, kierunki, style, techniki kompozytorskie, wypowiada swoje zdanie na jej temat analizuje wybitne dzieła kompozytorów XX wieku (Tren ofiarom Hiroszimy na 52 instrumenty smyczkowe - K .Penderecki, Kościelec 1909, Krzesany -W .Kilar, Mała suita -W .Lutosławski, III symfonia - H. M. Górecki)
- tworzy na instrumentach ilustracje do wiersza, zwraca uwagę na różne środki wyrazu muzycznego oddające charakter, nastrój i treść wiersza śpiewa w wielogłosie kanon
- wyszukuje w ogólnopolskim repertuarze teatralnym tytuły musicali granych w aktualnym sezonie artystycznym
- wypowiada się na temat polskich piosenek poetyckich
- wymienia główne nurty muzyki rozrywkowej: reggae, punk rock, hard rock, heavy metal
- omawia historię urządzeń do zapisu i odtwarzania dźwięku, poznaje budowę mikrofonu, wypowiada się na temat przemysłu fonograficznego w kraju i na świecie
- tworzy własny utwór na temat wybranego utworu literackiego lub dzieła plastycznego na grupę instrumentów
- omawia rodzaje muzyki filmowej oryginalną i adoptowaną, wie, jak tworzy się ścieżkę dźwiękową filmu, zna tytuły filmów, które zdobyły Oscara za muzykę

Na ocenę celującą uczeń:

- czysto intonuje dźwięki interwałów, wykazuje własną inwencję w interpretacji piosenki, akompaniując sobie na instrumencie, przygotowuje prezentację multimedialną z własnymi propozycjami, argumentuje swój wybór utworów
- wyjaśnia technikę gry na poszczególnych instrumentach i omawia ich budowę
- przedstawia tło polityczne, społeczne i kulturalne w epoce romantyzmu
- omawia budowę narządu mowy, podaje nazwiska najsłynniejszych wokalistów, śpiewaków operowych
- wyszukuje w różnych źródłach i przedstawia repertuar polskich teatrów muzycznych

- wykazuje własną inwencję w interpretacji podczas gry fragmentu melodii *La donna e mobile* z opery *Rigoletto*
- tworzy akompaniament rytmiczny do piosenki *Pocztówka z Beskidu*, tworzy akompaniament do wybranego przez siebie utworu
- wymienia ważne fakty biograficzne z życia kompozytorów szkół narodowych, zna genezę powstania obrazków z wystawy M. Musorgskiego i suity *Peer Gynt* E. Griega
- zna treść literacką i przebieg muzyczny poematu symfonicznego *Uczeń czarnoksiężnika* P. Dukasa, dobiera muzykę do charakteru i nastroju tekstów wierszy, wymienia instrumentarium kapel ludowych w różnych regionach kraju, przygotowuje prezentację w dowolnej formie zebranych obrzędów i zwyczajów ludowych własnego regionu
- wykazuje własną inwencję w interpretacji tańca (gry)
- śpiewa w dwugłosie kolędy i pastorałki, gra na dowolnym instrumencie wybrane kolędy
- wykazuje w tańcu orientację czasowo-przestrzenną, prezentuje własną choreografię wybranego tańca
- przygotowuje prezentację multimedialną, dotyczącą sylwetek trzech kompozytorów:
 - F. Chopina, S. Moniuszki, H. Wieniawskiego
 - omawia tematykę baletu Igora Strawieńskiego „Święto wiosny”
 - stosuje zasady grupowania wartości nut w takcie 6/8, wykonuje podany rytm w określonym tempie,
 - rozpoznaje i gra na instrumencie dźwięki partytury podanej przez nauczyciela, improwizuje oraz samodzielnie tworzy wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad
 - zbiera informacje na temat światowych i polskich festiwali muzyki jazzowej, zna biografię wybitnych jazzmanów światowych i krajowych
 - wykonuje pieśni patriotyczne z różnych okresów historycznych, omawia genezę ich powstania
 - przygotowuje prezentację multimedialną na temat twórczości wybitnych polskich przedstawicieli muzyki współczesnej (W. Lutosławski, K. Penderecki, H. M. Górecki, W. Kilar)
 - wykazuje kreatywną postawę wobec różnych działań muzycznych ,tworzy akompaniament do wybranej przez nauczyciela melodii, tworzy prosty dwugłos(burdon, ostinato, głos towarzyszący górny lub dolny)
 - zna treść literacką wybranych światowych musicali (*Skrzypek na dachu*, *West Side Story*, *Hair*), wypowiada się o na temat ich twórców, śpiewa piosenki z wybranych musicali
 - zbiera informacje o krajowych konkursach piosenki poetyckiej
 - omawia genezę i rozwój muzyki rozrywkowej, charakteryzuje działalność artystyczną Boba Marley’a, zespołu Led Zeppelin, Depp Purple
 - wymienia znane na świecie i w kraju wytwórnie fonograficzne,
 - zna główne nagrody polskiego i światowego przemysłu fonograficznego związane z wydarzeniami z historii kina,
 - zdobywa informacje na temat prestiżowych nagród muzyki filmowej (Oskary, Złote Globy, Cezary, Gramy, Złote Lwy Gdańskie) Uczniowie z dostosowaniem wymagań edukacyjnych mogą recytować tekst piosenek.

Treści podkreślone nie dotyczą uczniów z dostosowaniem wymagań. Treści dotyczą ucznia zdolnego.